

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΕΛΙΔΑ

ραδειγματική τιμωρία της και την έξοδό της από την ευρωζώνη για να μη συνεχίσει να μολύνει, δήθεν, το ενιαίο νόμισμα. Φρενάρει την αντιευρωπαϊκή ρητορική που βρήκε έδαφος να αναπτυχθεί τον τελευταίο χρόνο στη χώρα μας, ότι οι Γερμανοί και οι δορυφόροι τους ετοιμάζονται να μας πετάξουν από το ευρώ σαν στυμμένη λεμονόκουπα αφού πλέον δεν έχουμε τη δυνατότητα να αγοράζουμε υποβρύχια και τα ακριβά προϊόντα τους.

Ολα αυτά αποδείχθηκαν κλασικοί ελληνικοί μύθοι που στηρίζονται στη μιζέρια, την έλλειψη αυτοεκτίμησης και στην αυτοϊπονόμηση. Η Ευρώπη έκανε το χρέος της και με το παραπάνω. Συγκρότησε μέτωπο για τη διάσωση της Ελλάδας και την ενίσχυση της ευρωζώνης, ενώ οχύρωσε τις ελληνικές τράπεζες. Τώρα οι πολίτες μπορούν να βγάλουν ξανά τα χρήματα από τα σεντούκια και να εμπιστευτούν τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας.

Η ελληνική αντιπροσωπεία κατά κοινή ομολογία κινήθηκε με σχέδιο και συντονισμό στις Βρυξέλλες, ενώ οι διεθνείς σχέσεις του Πρωθυπουργού απέδωσαν σε Βερολίνο και Ουάσιγκτον. Τώρα όμως το βάρος πέφτει όλο σ' εμάς αφού δεν υπάρχουν πλέον στη σκηνή οι «κακοί» για να τους φορτώσουμε την αποτυχία μας. Χωρίς αναβολή η κυβέρνηση πρέπει να κινηθεί με ταχύτητα αστραπής. Είναι η τελευταία μεγάλη ευκαιρία να έρθουν τα πάνω κάτω. Να κερδηθεί το χαμένο έδαφος χωρίς πτωχεύματα, αμφιθυμίες, πολιτικαντισμούς υπουργών και φοβικά σύνδρομα βουλευτών, απέναντι στις συντεχνίες των βολεμένων.

Είναι ξεκάθαρο ότι αυτή την ώρα υπάρχουν δύο Ελλάδες. Στη μία ανήκουν αυτοί που αγωνιούν, δημιουργούν, αντιστέκονται, πληρώνουν φόρους και έκτακτες εισφορές και είναι έτοιμοι να στηρίξουν μεγάλες ανατροπές, μεταρρυθμίσεις και επώδυνα αλλά αναγκαία μέτρα για όλους. Στην άλλη είναι εκείνοι που τραβάνε διαρκώς το κάρο προς τα πίσω για να διατηρήσουν τα προνόμια δεκαετιών - εκείνα που οδήγησαν τη χώρα στη χρεοκοπία.

Χθες η μάχη στο εξωτερικό τελείωσε. Αρχισε όμως ο «πόλεμος» στο εσωτερικό για τον εκουχρονισμό της χώρας με τη μετατροπή της Ελλάδας σε κράτος δικαίου. Όσα σχέδια Μάρσαλ και να δοθούν, όλα θα καθούν στη μαύρη τρύπα αν οι περισσότεροι από τους μισούς Έλληνες ζουν λάθρα, δεν πληρώνουν φόρους και προκαλούν τους υπόλοιπους. Ποτέ η Ελλάδα δεν θα ορθοποδήσει αν οι συντεχνίες με τις φαρδίες κομματικές ομπρέλες ένθεν κακειθεν συνεχίσουν να εκβιάζουν την κοινωνία και να υπονομεύουν κάθε προσπάθεια για ανάπτυξη. Το ΠΑΣΟΚ που κυβερνά δεν πρέπει να ξεχνά ότι η ηγεσία των ταξιτζήδων μπορεί να κρατά γαλάζια σημαία, αλλά οι συνδικαλιστές της ΔΕΗ κρατούν πράσινη. Πρέπει λοιπόν η κυβέρνηση να δείξει την ίδια τόλμη και αποφασιστικότητα και στις δύο περιπτώσεις και σε όλες τις ανάλογες.

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Σε επίπεδο αρχής, η απόφαση των ηγετών της ευρωζώνης σημαδεύει ένα ιστορικό σημείο στροφής για την Ευρώπη

Διασχίζοντας την ευρω-έρημο...

Τον Σεπτέμβριο του 2008, όταν ο κόσμος αγωνιούσε επί των ερειπίων του κακότυχου οίκου των αδελφών Λίμαν, είχε διατυπωθεί η πρόταση να εγυνηθεί συλλογικά η ευρωζώνη το τραπεζικό της σύστημα. Αλλά η πρόταση απορρίφθηκε, από το Βερολίνο κυρίως. Επικράτησε η άποψη πως «κάθε χώρα πρέπει να φροντίσει τα του οίκου της και κάθε κυβέρνηση να εγγυηθεί το εθνικό τραπεζικό της σύστημα».

Εναν μήνα αργότερα, όταν μια χώρα - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης - η Ουγγαρία - βρέθηκε, πρώτη, σε κατάσταση αδυναμίας δανεισμού και χτύπησε την πόρτα των Βρυξελλών για βοήθεια, η απάντηση που έλαβε ήταν και πάλι αρνητική. «Απευθυνθείτε στο ΔΝΤ», είπαν οι συν-ευρωπαίοι στους δυστυχείς Ούγγρους. Τον Ιανουάριο του 2009, τα πρώ-

τα σημάδια κινδύνου για μια κρίση χρέους εντός της ευρωζώνης έγιναν αντιληπτά από τους πιο ευαίσθητους σειсмоγράφους (όχι, πάντως, στη μακάρια, τότε, «θωρακισμένη» Αθήνα). Προτάθηκε, τότε, παρασκηνιακά, η ιδέα της έκδοσης ενός ευρωομολόγου, ώστε να αποτραπεί εν τη γενέσει της μια πιθανή κρίση δανεισμού. Αλλά ο τότε γερμανός υπουργός Οικονομικών απέρριψε την ιδέα λέγοντας «δεν θα επιδεινώσω τις συνθήκες δανεισμού της Γερμανίας». Εναν μήνα αργότερα, τον Φεβρουάριο του 2010, ο ίδιος υπουργός, ο Σοσιαλδη-

μοκράτης Πέτερ Στάινμπρουκ, είχε διορθώσει εν μέρει τα πράγματα, με μια κατηγορηματική δήλωση πως αν μια χώρα - μέλος του ευρώ έχει πρόβλημα χρέους, οι υπόλοιπες χώρες, κι ας μην προβλέπεται από τις ευρωπαϊκές συνθήκες, «θα σπεύσουν σε βοήθειά της». Η δήλωση εκείνη αποκλιμάκωσε εν μια νυκτί τα σπρεντ της Ελλάδας και της Ιρλανδίας. Αλλά γρήγορα λησμονήθηκε. Και όταν, από τα τέλη του 2009, οι αγορές άρχισαν την επίθεσή τους εναντίον της (ασυγχώρητα αμέριμνης και ανέτοιμης) Αθήνας, η ευρωπαϊκή απάντηση ήταν και πάλι ελάχιστη ευρωπαϊκή.

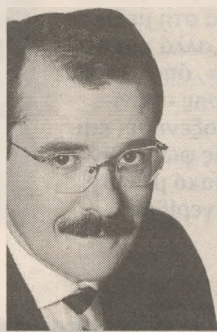
Χρειάστηκαν τρεις βασανιστικοί μήνες (από τις 2 Φεβρουαρίου του 2010, όταν πρωτοσυνεδρίασε η Κομισιόν, ως τις 2 Μαΐου) για να ληφθεί μια απόφαση «βοήθειας στην Ελλάδα» - για την οποία τώρα πια κανείς στην Ευρώπη δεν νιώθει υπερήφανος: Η Ελλάδα έπρεπε, κατά την κυρίαρχη, τότε, άποψη, να τιμωρηθεί μάλλον, παρά να βοηθηθεί, ώστε να γίνει παράδειγμα «ηθικού κινδύνου» για τους «άσωτους». Η χώρα έλαβε νέα δάνεια με τιμωρητικά υψηλά επιτόκια και υποχρεώθηκε σε αντάλλαγμα σε ένα «εμπροσθοβαρές» πρόγραμμα λιτότητας που τη βύθιζε σε καταστροφική ύφεση, την ώρα που μεγάλωνε το βάρος του χρέους της. «Δεν θα επιτρέψουμε ποτέ να γίνει η Ευρώπη μια ένωση αναδιανομής εισοδήματος ανάμεσα στις ισχυρές και τις αδύναμες οικονομίες της» - ήταν το γερμανικό μότο και η απάντηση σε κάθε πρόταση πραγματικής βοήθειας προς την Ελλάδα. Πέρασαν 14 μήνες από την απόφαση εκείνη και το τίμημα της υποκειμενικής εμμο-

νής στο δόγμα έγινε ολοφάνερα αβάσταχτο. Για την ίδια τη βασανιζόμενη Ελλάδα, πρώτα. Αλλά και για την ευρωζώνη που είδε τη φωτιά της κρίσης χρέους να μεταδίδεται με μεγάλη ταχύτητα στην περιφέρειά της και, κατόπιν, να απειλεί τον πυρήνα της, την Ισπανία και την Ιταλία.

Κι έτσι, έπειτα από μύριους δισταγμούς και αμφιταλαντεύσεις, η Ευρώπη κατέληξε στην προκθεσινή της απόφαση για την αντιμετώπιση της ελληνικής κρίσης χρέους. Είναι πολύ νωρίς για να κριθεί αν, στην πράξη, η απόφαση αυτή θα θέσει τέλος στην εξάπλωση της πυρκαγιάς, αν θα κάψει τα χέρια των κερδοσκόπων, αν θα κάνει επιτέλους βιώσιμο το ελληνικό χρέος και ρεαλιστικό το ελληνικό πρόγραμμα - μειώνοντας το βάρος και το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους και βγάζοντας την ελληνική οικονομία από τη θανάσιμη παγίδα της ύφε-

Για πρώτη φορά στην Ε.Ε. έχουμε μια μετακίνηση από το «ο καθείς τα του οίκου του» προς μια «ευρωπαϊκή διακυβέρνηση», με στοιχεία αλληλεγγύης

σης. Αλλά σε επίπεδο αρχής, η απόφαση σημαδεύει ένα ιστορικό σημείο στροφής για την Ευρώπη. Για πρώτη φορά έχουμε μια μετακίνηση από το «ο καθείς τα του οίκου του» - δηλαδή ο αδύναμος στη μοίρα του και ο ισχυρός στα κέρδη του - προς μια «ευρωπαϊκή διακυβέρνηση», με στοιχεία αλληλεγγύης. Ας ελπίσουμε μόνον ότι η στροφή δεν έρχεται πολύ αργά για την Ευρώπη, αλλά και για την Ελλάδα, τα μικρά αποθέματα κοινωνικής συνοχής και πολιτικού ορθολογισμού της οποίας μπορεί και να έχουν ήδη εξανημιστεί.

ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΤΣΙΜΑ